

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Antonini Archiepiscopi Florentini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

norum res amplificaret: & orthodoxos opprimeret. Hoc enim solum ad nominis splendorem & gloriam sibi præclarum ducebat ut omnes monasticae viæ cultores quam maximis vexaret incommodis & internectione deleteret. Omnes itaque qui Arrianæ impietati subscribere recusabāt vel exilio vel morte multabantur. Iamque ad Athanasium quoque ventum erat, qui ciuitate rursus egressus, paternum sibi sepulcrum; in quo menses admodum quatuor illius furorem impetumque declinans delituit.

Valentis persecutio.

Athanasius diu latet in sepulchro.

Quoniam autem populus Alexandrinus, propter Athanasij desiderium, infenso, in eos qui dominatū obtinebant, erat animo: ac propterea ad arma & fermentationem spectare videbatur, Valens eorum rebellionem audaciamque pertimescens ecclesias orthodoxo populo restituere coactus est: cum ecce Athanasius post longos illos propter Christum sudores, post varia pro recta fide certamina, post gloriosa propeza, quadragesimo sacerdotij sui anno Gratiani & Probi secundo consulatu vita excedit: utpotē iam satis superque functus laboribus præclaris & diuinus agonotheta cælesti dignus coronaberetur.

VITA S. ANTONINI ARCHIEPISCOPI Florentini. ex ea quæ est iussu Clementis Septimi Rom. Pont. à F. Vincentio Mamardo Ordinis Prædicatorum exactè conscripta. Migravit ex hac vita anno Domini 1459. Relatus autem in numerum sanctorum ab Hadriano Sexto Papa anno 1523.

Antonius, qui propter staturæ breuitatē Antonius vocabatur, Florentiæ honestis parentibus, Nicolao & Thomasio, anno 1389, Vratislaviæ Sexto Pontifice & VVenceslao Cæsare natus est.

Patria & parentes S. Antonini.

D d i est.

est. Nicolaus pater vir probatis moribus, Tabellianatus collegio, quod in vrbe Florentina haud contemnendo loco habetur, quater praefuit. Vt primam infantiam excessit tanta coepit morum integritate ac praecipuo pietatis studio florere, vt potius per ciuitatis ora in se conuerterit. Annos natus quod decim perfectioris vitae desiderio inflammarus ad Ioandomanicum Florentinum admirandis virtutibus & doctrina imprimis clarum, qui ad radicem fulanae ciuitatis coenobium Diui Dominici ad damentis excitabat, profectus est: vt per eum ad dem vitae institutum assumeretur. Sed Ioandomanicus quamuis mirifice adolescentis indole & toto viuacique ingenio delectaretur, teneram tamen aetatem caufatus, & gracile corpusculum minus propositum eius distulit. Cumque ex eo numerarum studijs operam daret quaereret, auertit eum in Pontificis sanctionibus voluendis, quod vnum volumen digestas, Decretum vocitantur, volum esse: Heus, inquit, fili reuere ad patrem res, mox inter nostros admittendus, cum Decretum totum ita excusseris vt plane irribibile videatur. Putabat enim se ea ratione pueri ardore carnis temperasse, quod non tam prope tot carnis possit immensitate & volumina deuorare. Sed Ioanninus propositi sui tenax elapso statim anno fulas reuersus, prompte & alacriter ad omnia sua ta facilitate respondit, vt iam non exclusus, sed iecto regulari habitu attonsus, annu agens tempus decimum intra Praedicatorum Ordinem admissus sit. Cumque Fesulanum coenobium nondum constitutum esset, mox Cortonam regularibus institutis disciplina missus est, vbi iam tum radice doctrinae ac sanctitatis emittere videbatur: quod

Petit admitti in societatem Dominicanorum.

Induitur habitu S. Dominici.

posse, quod
dominicum n
Pradicator
perpetuo
tibi parci
aut certe
tanta omni
nitate reliqu
scho est, vt
uitem creb
scribere, s
curis pleru
& curaru
Napoli, Flor
Priorem
apolitan
manus deman
chos in pri
torum su
& zona int
Humi
sed & fre
bat. Vt fa
sacrificaba
bat. Eo h
coenobi
ollas, al
seruiret.
non omisit.
ardore
Cum a
tatem & qu
que eu
lanceis lor

postea, quasi iubar splendidissimum tenebricosas
 hominum mentes illustravit. Exacto anno iuravit
 in Prædicatorum instituta, Fæsulæque reuersus o-
 mni perpetuum bellum indixit, prorsus vt somni
 ubi parcissimus, aut in orationibus pernocta-
 re, aut certè lectiõni & conscribendis, quos nobis
 cura omnium ordinum atque adeò totius orbis v-
 entate reliquit, libris incumberet. Ac mirum pro-
 fectò est, vt tantulus homo grauissimis morbis ad-
 uertem crebrò confectus, potuerit non dicam tot
 conscribere, sed vel perlegere: præsertim cùm præ-
 dicariis plerunque fungeretur, quæ solum homi-
 num & curarum vacuum exigere videntur. Romæ,
 Neapoli, Florentiæ, Senis, Caietæ, Cortonæ, Fæ-
 stinæ Priorum egit. Mox etiam Romanæ provinciæ
 Neapolitanæ Vicarium generalem, quod illi
 demandatum fuerat, vt collapsas à pietate
 animos in pristinum vitæ candorem reuocaret. In-
 timorum sui Ordinis erat seruantissimus. Cili-
 cia & zona interdum ferrea carnis cupiditates do-
 cebat. Humi accubans, aut tabulato illisus dormi-
 re solèbat & frequenter intorto semet funiculo ver-
 tebat. Vt sacerdotio initiatus est, quotidie &
 sacrificabat, & sacrificio etiam alteri deuotus
 imitabatur. Eò humilitatis se abiecit, vt Præfectus
 in coenobijs & prouincijs culinam adiret, ca-
 rens ollas, athena mundaret & infimæ sortis fa-
 ctu seruiret. Quod ipsum dum Pontificem age-
 re non omisit. Iam verò quo charitatis & miseri-
 cordiæ ardore flagrauerit, quis oratione consequi
 poterit? Cùm aliquando puellam immanè lachry-
 mantem & quæulas voces edentem conspiceretur,
 quæque eiu latûs causâ, quòd capisterium capiti
 a linteis lotis impositum, casu repentino diffre-
 gisset,

Vigilia, stu-
dia & preces
eius.

Multis coe-
nobijs præ-
fuit.

Vitæ auste-
ritas.

Insignis ei
humilitas.

Dd 4

gisset, blandè illam affari, & vt domum ad matrem
 reuerteretur suadere cœpit. Sed illa cū matrimo-
 nas & iurgia maximè timeret, Antonini non modo
 voces ad aures non admisit, sed etiam fuga sibi con-
 sulere voluit. Tū ille misericordia motus, ne qua
 labis misella contraheret & in apertum saluberrimum
 crimen conijceret, acceptas capisterij partes ad
 Iesu nomen inuocasset, facto, crueis signo in
 gementauit, vt nulla in eo fracturæ indicia appa-
 rent. Hæc illi ante initum Pontificatum priuati-
 tutum tyrocinia fuere.

*Pius egregi-
 um miracu-
 lum.*

Interea Bartholomæo, Zarabella, qui Florenti-
 Pontificiam dignitatem cum auctoritate tenentem
 humanis rebus exempto, Eugenius Quartus Romane
 Ecclesiæ Pontifex Antoninum Archiepiscopus
 Florentinum declarauit. Quod vt vir sanctissimus
 mūm intellexit, fugam statim animo volutauit
 pit, tantaque animi constātia ac ferè pertinacitate
 lata dignitati resistere, vt nisi diuina quadam
 intercessisset, nunquam expugnatus ad confes-
 dum fuisset. Cūque nullum omnino elaberet
 fugium sibi reliquū cerneret, ad Præfulatus
 velut ad pistrinum se trahi passus est. Videre
 bat virum sanctum toto in terram corpore pro-
 tum, passisque manibus collachrymantem, quæ
 ralem demū sarcinam in humeros reclinare.
 Pontificatum autem euectus, qualem se præfati-
 quātumque sui temporis Prælatos virtutum
 um splendore obscurauerit, non est nostræ
 nis exponere. Itā enim totos tredecim in Episcopatu
 tu exegit annos, vt in cæteris quoque Magnificenti-
 gorium, qui tantūdem Romane Ecclesiæ præfati-
 sit visus imitari. Primum omnium in familia
 se tulit. Plures enim, quam sex, eosq; frangi

*Designatur
 Archiepi-
 scopus Flo-
 rentinus.*

*Angusta fa-
 milia & res
 familiaris.*

peratos do
 ppositi p
 suo fuorum
 lex aut inf
 vicum tan
 sed dono ac
 po tame
 confectus, c
 tur. Fami
 abatur, et si
 perabar. Ipse
 tum tantum
 tibat. Noct
 per, quibus a
 tum erat
 chioni sacra
 uaria sacri
 rando sacrifi
 do patorali
 ueris, cui a
 in illimo,
 qui ob oc
 am acerbi
 quid co
 id max
 vidisse
 incalef
 tantum
 nantur. A
 qui fre
 (cuncta e
) vel de
 oraculum
 acum

peracos domi nō habuit, qui vix obeundis negocijs
 praposti possent sufficere, omni luxu tam in victu
 suo suorumque quā in amictu refecero. Supel-
 lex aut instrumentum aliquod quid esset, nesciuit.
 Unicum tantum mulum eumque non coemptum
 sed dono acceptum ad extremas necessitates aluit,
 quo tamen non nisi senectā & occulta ægritudine
 confectus, cum aliquò proficiscendum esset, vehe-
 rentur. Familiam, quam crebrò ad Dei cultum hor-
 tatur, etsi nō splendide, non parè tamen ali im-
 perabat. Ipse parabili faciliq̃e cibo contentus, du-
 rum tantum & inexorabile exactorem placare stu-
 debat. Noctu ad matutinas laudes vigilabat sem-
 per, quibus attentissima mente persolutis, quod re-
 quum erat temporibus ad horā diei tertiam, aut
 noni sacræ, aut cudendis libris impēdebat. Ho-
 stertia sacrificiū, quod rarò intermisit, offerebat.
 In sacro sacrificio, reliquum diei tempus in obeun-
 do pastoralis munere absumebat. Nemo erat tam
 ingeniosus, cui ad eum nō pateret aditus. Ingenio fuit
 placidissimo, ut nullū vnquam nē domesticos qui-
 bus, qui ob oculos quotidie versantur, quamuis ob-
 scuram acerbiore verbo profciderit, sic ut nē pau-
 per quid commoueri, nē dicam excandescere,
 sed id maximè velle, posse videretur: denique
 vidisses gelidum marmor, quā mirissimū
 incallescere. Omnes omnium causæ, non sa-
 crorum tantum, sed prophanorū quoque ad eum
 referantur. AEdes assiduo religiosorum vsu tere-
 rentur: qui frequentissimi aut elemosynas acce-
 rant (cuncta enim in pauperes, pater pauperum e-
 gabat) vel de rebus dubijs consulturi quasi ad cō-
 saculum confluebant. Tanta enim prudentia
 ac acuminē atque adedō consilio pollebat, ut
 cunēti

Ingenium
 Placidissimū
 mūm

Antoninus
 Consiliorū
 cur sit dictus

D d 5

cuncti eum etiam ante Pontificatum Antonini
Consiliorum appellarent.

Sicubi verò ab illis negociorù fluctibus esse for-
riatus, mirum quanto ardore ad literarum studium
sacrarum, atque ad orationis ancoram recurreret.
Mitto nunc præter quotidianum horarum munus,
priuatas preces & orationes quas pro varijs eccle-
siae necessitatibus offerebat: illum mentis alieni-
sum, qui nullo labiorum motu, nulla genium be-
xura eger, quis (quæso) satis explicabit? Nullam
vnquam tanta negociorum moles, vt vel tantillum
hominem Deo plenum retinere posset, quin in illi-
lime totus speculatum cælestia raperetur, præter
vt ipsa corporis moles simul cum mente subleu-
in aère pendula maneret. Quod quidem contem-
constat, dum noctu ad imaginem crucifixi in
biculum abditus oraret. Accidit etiam cum
quodam ad orationis secreta se conferret, vt ad
limem Crucifixi imaginem raptus, dulciter
plexibus stringeret, & oscula lateri defosceret.
ret. Hinc illa inter tot rerum fluctus animi
quillitas: qua vsque ad eò præstabat, vt nullam
quàm tanta posset perturbatione ac mundi re-
retiri, vt quoties vellet, non statim ad diuina
rerum theoremata rediret, & interna quada-
tis dulcedine fruere.

Eius mira
ecitates.

Rapitur sub
limis ad cru-
cifixi imagi-
nem.

Seueritati summam humanitatem & misericor-
diam semper copulauit: qua in primis in eccle-
cerdotum vtebatur. Ita factum est vt oleo ceru-
tix ad rigoris vinum adiecto, neq; ad delicia-
sùs conueneret, neque etiam ad viuum vulu-
secaret. Quo temperamento peritus artium
Clerum, quem in omne flagitiorù genus fer-
lapsus acceperat, resumpto quodam probore

defix nitore, in meliorem formam restituit.

Non frigora, non æstus, non pluuia, non turbines, quæ denique pericula præfulem morabantur, quòd omnia sedulo & statim obiret: ita ut robustissimos iuuenes in perferendis laboribus senex & tenui valetudine superaret. Triennio ferè, quàm mundo excederet, cum comperisset in summo templo diuinæ laudes confusus, quàm esse, celebrari: statuit eo singulis noctibus, ad exemplum magis quàm edicto docendam, conferre. In proposito persistentem, nullis precibus & hortatibus potuerunt duo ex domesticis sacerdotibus auocare, quin nocte quadam, quæ veniente turbine & pluuijs solito asperius inhorruerunt ad ecclesiam illam fidei & charitatis igne feruenter properaret. Omnia sui Episcopatus templa, per vicarios, sed ipse visitabat. Quas dum obsequijs numero non paucis ac magnitudine præcipue illustrauit.

Ad Mugellanam vallem cum venisset (ea Bononiensis ad radices Apennini iacet) cognito plebem quendam graui ægritudine conflictari, ac lectulo innixus certis precibus cum intima oratione fufus sanauit. Cum ruralibus ecclesijs ad operam daret Franciscus vir & moribus & liberalitate cultissimus eum ad villam Castilionem benigne conuocauit. Annuit vir mitissimus ibidemque præsentia exacta cum postridiè se ad iter pararet, paucis euanescens iam nobilis familiaritatem aperuit, quæ vnum Dantem (is cuius erat) reliquum haberet vxori sterili conceperat. Paternam itaque sufficiens proli benedictionem daret. Mariettæ (id enim vxori nomen erat)

Fortitudo
animi eius
in perferendis laboribus.

Omnia Pontificis munia per se obit.

Eius miracula.

Sterile matronam impresso crucis signo efficit valde fecundam.

erat) ad pedes procumbenti, impresso in fronte crucis signo, benedixit: ex illo foecunda reddita, primam primò, deinde septem mares conspexit omnes forma, peperit.

Florentiæ Elizabeth, tertium D. Dominici Ortonem professa, quæ ad sexennium morbo intercessu laborauerat, ad Antonini pedes prouoluta curam benedictionem flagitauit. Accepit, ac dubium, prior in eam salus an benedictio descenderet. In dicto Templo Florentino filius erat adhuc à matris vberibus pendens: quo morbo constitit, ne ipsis quidem medicis satis compertum: vnde plures sentiebant, quem striges compressum nauerāt. Nunc enim è lectulo, nunc è cunis interdum à nutricis complexibus auulsus, in pauimento locabatur: quæ quis faceret, nullam quam potuit explorare. In hunc ad usque nullas arefactum cum frustra medicorum remedia vidisset, Antonini curatoris optatum onum præsidia mater implorauit. Ex eo curatum sudariolum oratione fusa super cubatulum iniectisset, statim restituta salute, omnia dæmonum præstigiæ diffugerunt.

Vide rem miram.

Non contemnenda nobilitate sunt in Florentia vrbe Filicarij. Ex ijs quidam filius erat vnicè dilectus. Is, dubium quo mortis correptus, misellus tandem expirauit. Patris affectibus victus cum satis diu dolori & lacrimis indulgisset, tandem armatus fide, relicto biculo cadauere, ad Antoninum aduolat. In D. Marci ecenobio nondum Pontifex habebat. Vbi accessit interclusa frequenter singulem interitum filij sui pientissimo patri detexit, ut eam sibi viuam restitueret, flagitauit. Antoninus

tantis sibi tantum, vt iura naturæ solueret, non
negaret, hominem tamen miserando eiulatu &
deformatum miseratus, obortis lachrymis
vobis preces fudit: moxque blandè patrem affa-
dit. Ne te, ait, plangere amplius conficias, nè te ma-
luerim. I domum & filium ad vitam iam reuocatum
comprehendere. Affuit dicto fides. Redijt, filiumque vi-
dit. Inuenit.

Anteris vnguiculis mirificè cum Antonino cre-
deret. Florentina ciuitas, tametsi multas
vrbes ingenijs, nobilitate & opibus vel æquet
superet, ob confertam tamen populi multitu-
dinem agri angustia mirum in modum premitur.
vt sit, vt qui mercaturæ studio non iuuantur (quæ
populi multo maxima) aut nullis omninò,
anguis agrorum prouentibus fulti, possint pro-
prie natalium vitam agere: præsertim si quæ
vires iam maturæ viro, maritis collocandæ.
Antoninus inprimis occur-
rit. Itaque viros duodecim statuit,
S. Martini liberalitate D. Martini collegium
collatione in o. I quidquid ex ciuum
coaceruare poterant, totum in hos
sine dolo, sine fraude sola necessitatis nul-
la vel sanguinis habita ratione, diuidebant:
præsertim qui nobili prognati sanguine, e-
re stipem per urbem erubescabant. Hoc in-
labentibus annis tâtum coaluit, vt eo sex-
familij in totum vel ex parte succurratur:
& bonam prouentûs sui partem ipse con-
magistratum aliosque tam ciues quàm ex-
idem beneficium excitauit. Ipse præterea si
aliquid in Christi nomine peteretur mira
tribuebat: si domi nõ haberet, à proximis
mutuò

Insigne mi-
raculum.

Collegium
S. Martini
ab Antoni-
no Floren-
tiæ institu-
tum.

Liberalitas
eius in pau-
peres.

mutuò capiebat: qui si recusassent vestes, calceos, domesticam supellectilem erogabat.

Accidit quandoque cum sub manu tonsioneretur (is Petrus appellabatur) ut cuius quidam foribus stare nunciaretur, qui infimis precibus nem unum peteret: Antoninus ut petenti faceret imperavit. At minister cum trestantium pauperum ad domum eius referret, diceretque commodum fore ut alios pararet, vir sanctus nihilominus eum peti dari voluit. At illo abeunte mox alij ad eum peruenere, quibus pari largitate reliquos tribui iussit. Tum præfectus panariæ cellæ, cæcus, panes alios in tanti prandio parare recusat. Cumque iam tólo antistite Petrus recederet, Antoninus eum ad prandium inuitavit. At ille quid, inquit, me detinere vis, qui pane carere præsul: Ne queso diffidas, inquit, nam quæcunque tibi opportuno tempore escam tribuit, is comest, non homines pascere non negliget. Mox igne factam sterna, & præfectum panem apponit. At illo nè micam quidem panis in arca esset, ait: Preßul, vade, inquit, & diligentius scrutare: accepta claue arcam adiens, dictu mirum, pane refertam reperit, quem angelico ministerio misericos Dominus ibidem collocarat. quotidianas elemosynas, nummos aureos, in Paschalibus celebratibus in subsidia pauperum & pietatis usus erogabat, usque adeo canentes ad futuri temporis usum in arculas recedentes miseret, ut etiam eo vita functo, funeri necessarios defuisse certum sit.

Panes diuinitus dati.

Ac nè prodegisse fortunas Antonini, si peres recreasse cognoscamus, breuiter reperi enarrabo. Ambrosiana fortè via solemni

re iter faciens, in pauperis tecti culmine adesse An-
gelos contēplatur. Rei admiratione perculsus cūm
domum introisset, viduam ac tres vnā filias repe-
ripudis omnes pedibus & laceras: quę vt pauper-
nis extremam iniuriam propulsarent lanificio,
in textrina (non enim habeo exploratum) certē
operi nescio cui, honestę virgines incumbebant.
Antoninus qui totus misericordia redundabat, nē
eodē die operam lanificio cogentur dare, simul
proximē cōmorantibus edoctus, esse probis mo-
ris & ingenuis, statim iubet quantum sat esset,
non modō ad inopiam fugandam, sed ad cōmōdos
quoque vsus erogari. Labente tempore cūm illac
reiter faceret, iam non angelos, sed dēmonē vi-
de fastigio domūs insidere: ac tum subesse mali a-
liquid suspicatus, quærīt quid id esset, num prola-
ta in scelus aliquod, florem virginēū delibassent:
Cōquiro quōd refertę eleemosynis, iam cū inopia
pugnarent, quōd lanificio nō intenderent, quōd
mālicam à religioso illo viuendi more cōcidissent,
ad delicias demū in vestibus, tūm reliquos orna-
torporis adamarēt: ingratitude maximę co-
epat, quōd in muliebres luxus quę ad fugandā in-
quidederat, conuertissent. Tum quōd angelos pri-
mox dēmonē vidisset explicauit: malam esse
uersionem factā: nempē quōd simplici cultu
quo angelis antea vixissent: nunc insolētiores fa-
ad luxus & illecebras dēmoni aures pręberent:
re itaq; ad se, antiqua viuēdi instituta resume-
& nullum ocio, nullum dēmoni locum darēt,
florentino ciui pauperi cōplures erant filię iam
libes & natu grādes. Is Antonini monitis, Annun-
tate templum non modo in ea ciuitate sed in tota
Italia celebre petiturus. opem filiabus à Dei-
para

Obsena hie
paupertatē
multis cau-
sam aternę
salutis esse.

Nota de mendicis fraudulentis.

para Virgine ante lucem plerunque properabat. Dumque in officio perseveraret, accidit ut die quadam duos luminibus captos praeforibus templi suum de more petere cerneret. Ij, cum se latere partarent, de quaestu plusquam maximo colloquerentur, vter maiora lucra reportasset, inter se certabant. Cum vero alter in capitis affucos sibi esse daretos aureos nummos, alter in galero trecentos numeraret: bonus ille vir utroque arrepto ad Antoninum statim conuolauit. Is ilico aduocatos certum mendaces ac fures increpauit, quod inopiam facientes eas pecunias egentioribus abstulissent. sanctus Praesul vni quinque & viginti, alteri tantum aureos: quod reliquum erat pauperum ad filiarum dotes fidelis dispensator assignauit. Penè fugerat, quod eius etiam nuda verba, quae in quadam liberalitate redundabant. Fiscellanus in poemis refertam sancto Antistiti vir fortè pauperis amplioris muneris donauit. Antoninus hilari terribus & verbis dulcibus gratias agens: Retribuit, tibi Deus. Ille autè tam angustus animo, fortunis tenuis, amisisse se & oleum & operam tantis, mcerens & quaerulus abiit; quod nihilquam verba reportasset. Id vbi Praesuli reuocatum est, is reuocato ad se homine, papyrù, atramentum & calamum, & praeter haec trutinam afferri. Mirantibus cunctis quid ageret: tria illa verba papyro perexigua inscripsit: tum in altera lacina ppyrum, in altera poma omnia coposuit: ac facta trutina, statim papyrus, taquam si ferri massam iecisses, descendens, pomis in sublime voluita preponderauit: Nè me, inquis, ingratiudinis exemplo Discite vel serò, diuina tuis munera praegrata. Neque verò inter tot miserantis dulcedinem

Nota rem miram.

propriam magnitudinem, ut cum res posceret, & ire
 in magistratibus, & intrepidus iniqua confi-
 siliis conatus, euertere non auderet. In primis vero
 libertatem adusque dignitatis & vi-
 cula tutatus est. Octouiri (is magistratus
 quinquam non supremus vitæ & necis
 habet) duos forte sacerdotes in crimen
 ac noctu a satellitibus captos, primo
 ad præsulē clangentibus tubis, deduci im-
 punitis: satis esse poenarum sumptum rati, quod
 eos ignominia affecissent. Antoninus ea re
 offensus est, ut statim igne quodam iustitiæ in-
 tuitus, ad supremi magistratus aedes profectus
 temeritatis grauissimè conuincens, ana-
 thematem illaqueatos esse pronunciauit, a quo non
 Pontificis potestate liberari possent.
 in posterum aut nullo pacto, aut certe
 alienas causas tractare. Erant Octo-
 uiri quatuor lapsi fuerant, non tamen ingenio per-
 iturum deplorato. Vbi antistitis constantiam co-
 nscientes, conscientia ducti supplices ad Pontifi-
 cem accesserunt, ut ultro supplices culpa in falsis, pro-
 nunciatis, anathemate soluerentur. Anti-
 stitem publice deliquerant, zona collo indi-
 ca iussit procedere: atque ibi spe-
 cia illa verberatos terga vinculo excom-
 municationis liberauit.
 vero anathematis gladium in rebus maxime
 distinxit: sic ad leuissimos casus, cum ex-
 comunicatio sit poenarum maxima condebat. Ut
 poenæ illius magnitudinem alijs declararet,
 exemplo vsus fuisse legitur. Candidus panis
 illatus, cum in eum anathematis verba
 protu-

Fortiter vi-
 etur Eccle-
 asticam li-
 bertatem.

Vide genus
 poenitentiæ.

Poena exco-
 municatio-
 nis quæ hor-
 tendâ.

protulisset, statim in carbonis atredinem est conuersus. Mox iterum: Heus, ait, isthoc nexu amara maris te libero, ac statim excussa atredine perfrigidit candorem recepit.

Nullus fuit locus in quo se forte & intrepidum non ostenderet. E templis, in quibus maxime mendaciam & sanctitatem diligebat, no dico semel, sed sepe foeminas impudico habitu, quasi instrumta demonum ad perdendas & in veneream allicitas animas, effugauit. Iuuenes qui spectatum venereant, quantacunque nobilitate ac gratia pollerent, argutos verbis acriter extrusit. Tum urbem in arce ad fugam compulit. Nouum ludi genus, forte urbe tunc exortu, quam celeriter aduenit, tam perere explosit. Mille nummos aureos qui ex genere sacerdotum cuidam obuenerant, inter quos pauperibus commodissime erogauit.

Egregiu facinus tanto pallore digamma.

la in re non vigil illa addidit: Iohannem Cantuariensis medicum exterum quidem, sed Florentie curantem, necromanticum, in Deiparam Veneris lacrantem, tum haereticis dogmatibus peruersum inquinatum quanquam reclamantibus cruciatum cremauit.

Haereticum exaburrit.

Egregium quiddam est, vite innocentiam, verum integritatem in vitæ cursu retinere: hoc morum sanctimoniam fax literarum adiungit, quid, quæso, absolutius, quid consilium magis ex parte potest cogitari? Præstitit vtrumque minus tam egregie, vt omnes æquauerit, multo excesserit. Scripta eius, quæ omnibus ad maiorem fidem faciunt, quæ quoniam quotidianno usu sunt per me vt notiora fiant, non laborabunt, numi maxime in homine miradum, quod, cum

Præclara eius dictio & scripta.

omne genus tamen sperno lumina dubia Quiddam monitur, ne vexaret, aut sceleret, quis periculum debebat. Venetas & Percontemni aburgeret, quibus impudicis edocuit virtutis prætermissis sancti quacunque inopes, se curuarent. Cum iam te saculo in Iohannem vixit annos tunc præfatus annis quatuordecim pulcherrime Vnde ipsam quædam quædam vocat

linem est co
c nexnanti
edine p
& intrep
maxime
dico sem
afi instr
rem alluc
arum ven
pollerent
bem inaz
ectu per
genus, ser
duenit, r
os qui er
ant, ane
rogavit.
annem Ca
oreniz cu
param Ve
ibus per
ibus cun

na omne genus doctrinarum adyta penetrarit, nul-
lus tamen præceptis institutus fuerit: prorsus ut
perno lumine illustratus plurima eum hausisse
dubium non sit. Nec mirum sanè, qui etiam
tanta soli Deo cognita penetravit.
Quidam eius amicus mercaturæ deditus blandè
monitus nè se rata lucri cupiditate trahi pa-
reatur, neve tanto animi angore in parandis opi-
bus vexaret, sed partis, quibus abundabat, diuitijs
desereret, si vellet ingens, quod imminēbat, in-
periculum euadere, eius admonitioni aures
obolebat. Sed paulò post, subita procella, inter
Genetas & Patauium factò naufragio monita illa
conremnenda fuisse didicit, cumque iam pela-
gus mergendus ferebatur, gemebundus Antonini
deum implorauit; & ecce Antoninus adeste vi-
sibilis eductù ex aquis liberavit. Plurima sunt
eius virtutis exempla quæ nos breuitati consulē-
tes præterimus: hoc dixisse sufficiat tantam apud
sanctitatis eius fuisse opinionem ut tran-
siret quæcunque flexo poplite mares, fœminæq; diui-
tes, iuopes, senes, paruuli ad benedictionem Præ-
sulis curarentur.

Prædicat
mercatori
periculum.

am iam tempus appeteret, ut quod in hoc vitæ
periculo in lachrymis seminarat, in exultatione
translatam vitam translatus, tandè meteret: post
annos tredecim ac menses duos Florentinæ
urbis præfuisse, ad quæ quinquagesimo & septi-
mo ætatis anno fuerat euectus; in morbum incidit:
quo paulatim ingrauescente sacro se Eucharistiæ
vinctiois clypeo munivit. Cumq; iam
vixisset vitam limè processisset, ita ut nihil, ni-
hil quod præcipuum quidpiam eloqui posset, illud tamen
vix illis vocibus crebrò repetebat: Seruire Deo,

Corripitur
morbo.

Ee 2 regna

Verissima S.
viri in extre-
mis senten-
tia.

Pius II Rō.
Pont. S. viri
funus curat
magnificē.

Miracula
post obitū.

regnare est. Tum illud quoque frequenter iterabatur. Sancta & immaculata virginitas quibus te habebis efferam nescio: incertū iam ad Deiparam virginem conuersus, quæ se luctanrem cum morte sitasset, an hilaratus, quod inuiolatum ad illum, que diem virginitatis florem conseruasset.

Quo tempore sanctus Præsul animam efflavit. Pius Secundus Rom. Pont. Florentiam appulset, qui maximè Antoninum obseruās, quāto peruentem coluisset, officijs in defunctū magnificè paratu & honore præstitis declarauit. Quo die D. Marci templo exequiæ celebratæ sunt, tectum inualido latere, & quo non utebatur, sancti conatrigit, & integrum lateris vsū, antè quam tecti limine pedem efferret, rediisse prædicauit. Sed quoque beneficium in præmortuo brachio Marci us Ciachus recepit.

Postquā verò in sepulchrū illatus est, tot ac tantis miraculis splendescere cœpit, vt cuncta reuereri nequeant. Fabrianum oppidum est in Picennia ignobile. Hic fœminæ cuidam torā facies & tædæ ad eò miserandum in modum intumuerat, vt oculorum orbis reconditi laterent: Accedebat in corpore contractio, prorsus vt omnium membrorum officio destitutā iaceret. Tota erat in artibus & angoribus: non noctu, nō interdium somnare solebat. Habebat hæc germanū Andream qui est in predicatorum Ordine apud beatum Præsulē decessit usque obitum perstiterat. Is sororē suam ad beatam feram ad implorandum beati viri præsidium impetratus est: futurum vt ab eo aliquod calamitatis remedium perciperet. Misera muliercula cum vndique humano auxilio destitutam corruentem, tris adhortatione incensa, Deum, vt se sancti

interitibus
bus te laudat
ei paratam
um morte
ad illum
asset.
mam effu
m apparet
uam oportet
magnificam
it. Quo die
sunt, fecer
sancti con
e quam rem
ficauit. Sa
rachio bla
est, tot
cuncta re
est in Pa
a facies &
muerat, v
ccedebat
nium me
erat in ar
liu somn
ream qui
prae sule
e suam ad
i praefide
d calamit
uiercula
am cerere
vt se sancti

is inuaret, maximè precata est. Acceperat à fratre
no Antonini tunicam quæ illi post mortem beati
ri obtigerat. Hanc ad carnem induens, fide mira
liter incallescens tota nocte gestauit: precibus in
nim & gemitibus diuinam opem implorans. Vbi
luxit non modò facies detumuerat, sed membris
enibus ac neruis tantus vigor redierat, vt quæ an
tore stare nec iacere poterat, ad flumen, lotura lin
u integra valetudine curreret.
Florentiæ in monasterio. D. Lucia, vbi sub signis
Dominici nobilis virginū cœtus militabat, vir
Charitas, Guidonis Tholosani filia, toto sexen
pœtracta, adeò vt os genibus iungeretur, frustra
medicorū artes & remedia experta fuerat: quæ sa
lis desiderio ardens cum in Antonino magnam
tem collocasset, vt is à Deo opetrā sibi sanita tem
conerret, nocte quadam diuinis in cubiculo medi
conibus intentā, ab eodem quod desiderabat, ob
tere meruit. Sed nè vastum mare miraculorum
ingrediar calamum reprimò. Quomodo enim
bendorum miraculorum, finis esse posset, qui à
paradis miraculis nūquàm abstinuit; adeo vt sole
modam prodigiorum terras illustrare videatur.

INVENTIONE S. CRVCIS. EX HI
Ecclesiastica Zozomeni lib. 11. cap. 1. Cui So
ates lib. 1. cap. 13. Theodoretus lib. 1. cap. 18. & Ruf.
lib. 10. cap. 7. & 8.

luceno Concilio feliciter ad exitū perducto, 3. Maij.
Imperator cum Ecclesiam vniuersam in do
ctrina fidei consentientem videret, mirificè
laratus, vt pro Episcoporum cōcordia, pro se,
pro liberis, pro imperio denique, Deo gratias age
templum Hierosolymis, circiter locū qui Cal
Ee. 3. uariæ